

Krajowa lista osób oczekujących na przeszczepienie narządów klatki piersiowej

Lista osób oczekujących na przeszczepienie serca, na kombinowany przeszczep serca i płuc oraz przeszczep płuc jest prowadzona przez Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne Poltransplant w systemie elektronicznej bazy danych od 2003 r. i gromadzi dane dotyczące potencjalnych biorców za okres 2003-2007. Łączna liczba zarejestrowanych chorych wynosi 1243. Liczby nowo zgłoszonych potencjalnych biorców w latach 2003-07 przez poszczególne ośrodki zestawiono w Tabeli 1.

Tabela 1. Chorzy zgłoszeni do przeszczepienia narządów klatki piersiowej przez poszczególne ośrodki w latach 2003-2007

Rok zgłoszenia/ /ośrodek	Anin	Kraków	MSWiA	Zabrze	Gdańsk	Liczba nowo zgłoszonych biorców
przed rokiem 2003 (dane niepełne)	24	61	18	47	–	150
2003	70	36	28	97	–	231
2004	39	53	25	103	–	220
2005	56	30	35	92	–	213
2006	40	27	49	108	–	224
2007	37	33	11	123	1	205
Całkowita liczba nowo zgłoszonych biorców	266	240	166	570	1	1243

Biorcy serca

W 2007 r. w Polsce oczekiwało na leczenie przeszczepieniem serca 353 chorych, czyli o 4 chorych mniej niż w roku 2006. Z tej liczby 179 osób zostało zgłoszonych w 2007 r., pozostałe 174 osoby w latach poprzednich (Tabela 2). Najwięcej chorych oczekiwało na przeszczep w Zabrzu (182 chorych), zaś najmniej, bo 28 w MSWiA w Warszawie.

Najczęstszymi chorobami stanowiącymi wskazanie do przeszczepienia były podobnie jak w latach poprzednich kardiomiopatia niedokrwienne (46% wszystkich chorych) i kardiomiopatia rozstrzeniowa (32%) – Tabela 3.

Spośród 353 oczekujących, 64 (18%) otrzymało w 2007 r. przeszczep serca (w 2006 r. – 27%), zmarło 27 chorych, co stanowiło 8% wszystkich oczekujących (w 2006 r. zmarło 12% oczekujących), a ponad połowa (68%) oczekiwała nadal na przeszczepienie 31 grudnia 2007 roku (Tabela 4). Zespół z Anina w Warszawie zrealizował listę oczekujących we własnym ośrodku w stopniu najwyższym, bo w 31%, zespół z Zabrze w 16%, a zespół z Krakowa w 14%. W Szpitalu MSWiA w Warszawie program przeszczepiania serca został wstrzymany. Na koniec roku najdłuższą, bo składającą się z 140 chorych listę oczekujących miał zespół z Zabrze, a najkrótszą 27 osób zespół z Anina. W roku 2007 po raz pierwszy przeszczepiono serce w ośrodku w Gdańsku.

Tabela 2. Chorzy oczekujący na przeszczep serca w Polsce w 2007 r.

Rok zgłoszenia/ /ośrodek	Anin	Kraków	MSWiA	Zabrze	Gdańsk	Całkowita liczba biorców
1999	-	-	-	1	-	1
2000	-	-	-	1	-	1
2001	-	-	-	-	-	-
2002	1	4	-	2	-	7
2003	1	1	-	7	-	9
2004	2	10	-	7	-	20
2005	16	7	5	17	-	45
2006	17	16	12	48	-	91
2007	35	33	11	99	1	179
Całkowita Liczba Biorców	73	69	28	182	1	353

Tabela 3. Choroby stanowiące wskazanie do przeszczepienia serca w 2007 r.

	Anin	Kraków	MSWiA	Zabrze	Gdańsk	Razem (Liczba /%)
Kardiomiopatia niedokrwienna	33	39	15	75	-	162 (46%)
Kardiomiopatia rozstrzeniowa	28	21	10	54	-	113 (32%)
Inne kardiomiopatie	7	3	1	28	1	40 (11%)
Wada serca, wada zastawkowa	3	-	1	11	-	15 (4%)
Guz serca, niewydolność przeszczepu	1	-	-	-	-	1 (0,5%)
Etiologia nieznaną lub nieustalona	1	6	1	10	-	18 (5%)
Inne	-	-	-	4	-	4 (1%)
Całkowita Liczba Biorców	73	69	28	182	1	353

Tabela 4. Realizacja zapotrzebowania na leczenie przeszczepieniem serca w Polsce w 2007 r.

Liczba Biorców	73	69	28	182	1	354
	Anin	Kraków	MSWiA	Zabrze	Gdańsk	Razem
Przeszczepienia	22	10	2	29	1	64
Liczba / %	31%	14%	7%	16%	100%	18%
Oczekujący na HTx	27	47	-	140	-	214
31 XII 2007 Liczba / %	36%	68%	-	77%	-	68%
Zgony na liście	8	8	-	11	-	27
Liczba / %	11%	11%	-	6%	-	8%
Los chorych nieznaną	1	-	-	-	-	1
Liczba / %	1%	-	-	-	-	0,3%
Chorzy czasowo wstrzymani od HTx	2	3	1	-	-	6
Liczba / %	3%	4%	3%	-	-	2%
Dyskwalifikacje medyczne	12	1	2	2	-	17
Liczba / %	16%	1%	7%	1%	-	5%
Wycofanie zgody chorego na HTx	1	-	1	-	-	2
Liczba / %	1%	-	3%	-	-	0,6%
Chorzy poddani ponownej kwalifikacji w innym ośrodku	-	-	22	-	-	22
Liczba / %	-	-	78%	-	-	6%

Średni czas oczekiwania na liście chorych, którzy otrzymali w 2007 r. przeszczep serca wyniósł dla wszystkich ośrodków średnio 6,5 miesiąca (o dwa miesiące dłużej, niż w 2006 r.), z czego najdłuższy był okres oczekiwania w ośrodku krakowskim (średnio 9 miesięcy), a najkrótszy, bo wynoszący średnio 5,5 miesiąca w Zabrze. Natomiast osoby, które przeszczepu nie otrzymały i nadal na przeszczep oczekują, oczekiwały (wg danych na 31.12.2007 r.) średnio 19 miesięcy (w Aninie – 16 miesięcy, w Krakowie – 23 miesiące) – Tabela 5.

Tabela 5. Czas oczekiwania chorych zgłoszonych w 2007 r. do leczenia przeszczepieniem serca (średnio w miesiącach)

	Anin	Kraków	MSWiA	Zabrze	Gdańsk	Razem
Chorzy przeszczepieni	7	9	nie liczono*	5,5	nie liczono*	6,5
Oczekujący na HTx 31 XII 2007	16	23	-	18	-	19
Chorzy zmarli przed przeszczepieniem	18,5	16	-	3	-	11,5

* nie policzono ze względu na małą liczbę chorych

Biorcy kombinowanego przeszczepu serca i płuc

Zgłoszenia potencjalnych biorców kombinowanego przeszczepu serca i płuc w łącznej liczbie 18 chorych pochodziły z dwóch ośrodków kardiochirurgicznych; ze Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrze (13 zgłoszonych biorców) i z Instytutu Kardiologii w Aninie (5 zgłoszeń). Najczęstszymi wskazaniami do takiego leczenia były: wada serca lub wada zastawkowa – 7 biorców, nadciśnienie płucne - 3 biorców. W 2007 r. nie wykonano w kraju ani jednego kombinowanego przeszczepienia serca wraz z płucami. Dwóch chorych zmarło nie doczekawszy przeszczepienia, zaś 16 nadal oczekuje na przeszczep.

Biorcy płuc

Na liście osób oczekujących na przeszczepienie płuc w 2007 r. było 31 chorych, z czego 15 zostało zgłoszonych w tym właśnie roku. Wszyscy biorcy byli zgłoszeni przez Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrze. Najczęstszym schorzeniem wśród biorców było zwióknienie płuc (6 chorych) oraz rozedma (3 chorych). W Zabrze w 2007r. wykonano łącznie 7 przeszczepień pojedynczego płuca. Nadal na przeszczep oczekuje 24 chorych.

Jarosław Czerwiński, Joanna Marcinkowska